

FRIEND: FALL PREVENTION IMPLEMENTATION STUDY

Nieuwsbrief 2 - april 2020

Via deze Nieuwsbrief van het onderzoeksproject FRIEND brengen we u op de hoogte van de activiteiten binnen het project. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor alle betrokkenen en geïnteresseerden in het project FRIEND.

In deze nieuwsbrief:

Even voorstellen
Focusgroep 10 maart
Aangepaste planning
Stand van zaken van de werkpakketten
Overig nieuws

Even voorstellen

Meike van Scherpenseel is sinds februari 2020 toegevoegd aan het FRIEND team. Meike is opgeleid tot fysiotherapeut en fysiotherapiewetenschapper. Ze werkte anderhalf jaar als

fysiotherapeut in een eerstelijns praktijk. Nu is ze junior docent-onderzoeker bij het lectoraat Innovatie van Bewegezorg. Ze richt zich met name op WP1 van het FRIEND project. Meike zal het gezicht van FRIEND zijn voor de wijken.

Daarnaast is docent-onderzoeker **Mariël Kanne** betrokken bij het onderzoek. Mariël Kanne studeerde theologie en filosofie en is onder meer onderzoeker bij het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening en docent bij het Instituut voor Verpleegkundige Studies. Zij richt zich met name op WP4.

Focusgroep 10 maart

Op 10 maart is vanuit WP3 een eerste focusgroep gehouden met partners uit de wijken, VeiligheidNL en Kenniscentrum Sport & Bewegen. De sessie was bedoeld om ervaringen te delen met betrekking tot belemmerende en bevorderende factoren voor ouderen om deel te nemen aan valpreventie. Voorafgaand aan de sessie hadden de onderzoekers alvast een lijst opgesteld van factoren die in de literatuur beschreven staan. Aan de aanwezigen is gevraagd of ze een voorbeeld konden geven van een factor die ze herkenden, of er factor bij zat die ze niet herkenden en of ze aanvullingen hadden. Dit leverde interessante gesprekken op. Over het algemeen waren de factoren herkenbaar en de verschillende ervaringen en voorbeelden werden gedeeld. Daarnaast hadden de professionals nog aanvullende factoren, zoals dat het een belemmering kan

zijn dat er geen aanbod is op het moment dat een oudere wil deelnemen, dat het soms actief wordt ontraden door familie, of dat sommigen liever niet in een groep willen bewegen. De inzichten uit de focusgroep helpen ons in de voorbereiding op de interviews die we gaan houden met ouderen en helpen uiteindelijk bij de ontwikkeling van strategieën om ouderen beter te bereiken met valpreventie (zie ook de update WP3 in 'stand van zaken').

Aangepast planning

Wat hebben de huidige Corona-maatregelen voor invloed op het verloop van het onderzoek?

In de meeste werkpakketten is de volgorde van de verschillende activiteiten aangepast: bijeenkomsten zijn naar voren geschoven en het literatuuronderzoek, dat gemakkelijker vanuit huis kan worden gedaan, wordt nu als eerste opgepakt. Ook worden interviews als dat kan telefonisch afgenomen. De groepsinterviews (=focusgroep gesprekken) worden later gehouden.

Mogelijk kan de nieuwe manier van werken van invloed zijn op de samenwerking tussen zorgprofessionals, en daarmee op de uitkomsten van het onderzoek. Dit zou een reden kunnen zijn om de interviews met zorgprofessionals juist zo snel mogelijk te houden, nu de 'oude' praktijk nog vers in het geheugen ligt. Op dit moment willen we echter zorgprofessionals niet te veel belasten. Meike houdt hierover nauw contact met de contactpersonen in de wijken.

Omdat we net begonnen zijn, is het nog niet duidelijk hoeveel vertraging we gaan lopen op de lange termijn. Mogelijk kunnen we de verloren tijd in een latere fase inhalen. In ieder geval zijn alle deadlines van de subsidiegever voor alle lopende onderzoeken die door hen gesubsidieerd worden met 4 maanden verlengd.

Valongevallen zijn voor veel mensen op dit moment niet de grootste zorg, maar nu ouderen veel en vaak alleen thuis zitten, is het juist heel belangrijk om ook aandacht te blijven besteden aan valpreventie en beweegstimulering.

Stand van zaken van de werkpakketten

Veiligheid van onderzoeksgegevens en persoonsgegevens vinden we heel belangrijk. Daarom is voor de uitvoering van FRIEND een verzoek voorgelegd aan de Ethische Commissie Onderzoek van Hogeschool Utrecht. Inmiddels hebben we groen licht gekregen voor de start van de voorgenomen onderzoeksactiviteiten. Er ligt nog een aanvullend verzoek bij de Ethische Commissie voor de overstap naar online methoden. Als we ons verder aan het protocol houden zal dit waarschijnlijk geen problemen opleveren.

WP1 Ontwikkeling implementatieplan

Meike van Scherpenseel en Di-Janne Barten

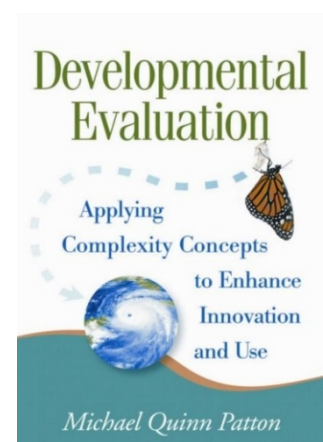
Meike en Di-Janne richten zich op het literatuuronderzoek naar de contextuele factoren die van invloed zijn op het implementatieproces van zorgprogramma's, in het bijzonder valpreventie, in de wijk. De eerste fase is achter de rug: artikelen met zinvolle informatie zijn gezocht en gevonden. Aangezien de focusgroep in de wijken later wordt gepland, wordt ook informatie uit de wijken (uit gezondheidsmonitoren van het RIVM en gemeentes) later in het jaar in kaart gebracht.

WP2 Monitoring en Evaluatie

Saskia te Velde, Meike van Scherpenseel

Saskia is begonnen met het schrijven van een plan voor de monitoring en evaluatie. Naast het meten van deelname aan valpreventie en waardering van de programma's zullen we ook kijken of de strategieën die we toepassen om deelnemers te werven en te behouden goed werken en of het lukt om interprofessionele samenwerking te verbeteren. Hiervoor is het belangrijk om leerprocessen en ontwikkelingen in kaart te brengen. We zullen gebruik maken van vragenlijsten, observaties, interviews, en verschillende vormen van groepsgesprekken.

Een boek dat ik gebruik is: Developmental Evaluation van Michael Quinn Patton.

WP3 Werving ouderen

Sandra Bukman, Lennie Donné, Anita van Essen, Meike van Scherpenseel

In dit werkpakket proberen we inzicht te verkrijgen in waarom ouderen wel of niet deelnemen aan valpreventie. We zijn begonnen met een verkenning van de literatuur en vonden al veel studies die belemmerende en bevorderende factoren beschrijven. Begin maart hebben we een focusgroepgesprek gehad met verschillende professionals waarin de gevonden factoren hebben besproken en aangevuld. Deze eerste inzichten in belemmerende en bevorderende factoren staan samengevat in een [infographic](#) (zie link of bijlage). Om aanvullend inzicht te verkrijgen, is de volgende stap dat we de doelgroep zelf gaan interviewen (uiteraard telefonisch). We hebben al een paar proefinterviews gedaan en hebben deze week het eerste echte interview op de planning staan. Meike heeft overleg met de contactpersonen in de wijk, over wie we kunnen benaderen voor een interview.

WP4 Interprofessioneel samenwerking

Nienke Bleijenberg en Anja Rieckert

Ook in WP4 wordt nu voornamelijk gewerkt aan literatuuronderzoek na bevorderende en belemmerende factoren bij interprofessionele samenwerking binnen een integrale valpreventie-interventie en na effectieve strategieën om het interprofessioneel samenwerken te vergroten. De interviews en focusgroepen worden op een later moment gepland.

Wel zijn een tweetal studenten bezig met een deelproject binnen FRIEND, in het kader van hun afstudeeronderzoek. Zij houden wel telefonische interviews en werven hiervoor deelnemers via hun eigen netwerk.

Overig nieuws

VeiligheidNL heeft een nieuw White Paper en infographic gepubliceerd over effectieve interventies en hoe deze te implementeren. Zie [hier](#).

FRIEND: FALL PREVENTION IMPLEMENTATION STUDY

